(४७) सद्भावश्चेद्विभावादेर्द्वयोरेकस्य वा भवेत्।
झटित्यन्यसमाक्षेपे तदा दोषो न विद्यते॥

अन्यसमाक्षेपश्च प्रकरणादिवशात्। यथा।

"दीर्घाक्षं शरदिन्दुकान्ति वदनं बाहू नतावंसयोः
सङ्क्षिप्तं निविडोन्नतस्तनमुरः पार्श्वे प्रमृष्टे इव।
मध्यः पाणिमितो नितम्बि जघनं पादावुदग्राङ्गुली
छन्दो नर्त्तयितुर्यथैव मनसः सृष्टं तथास्या वपुः"॥

अत्र मालविकामभिलषतोऽग्निमित्रस्य मालविकारूपविभावमात्रवर्णने सञ्चारिणामौत्सुक्यादीनामनुभावानाञ्च नयनविस्फारादीनामौचित्यादेवाक्षेपः। एवमन्याक्षेपेऽप्यूह्यं॥ "अनुकार्य्यगतो रसः" इति वदतः प्रत्याह।

(४८) पारिमित्यान्नौकिकत्वात् सान्तरायतया तथा।
अनुकार्य्यस्य रत्यादेरुद्बोधो न रसो भवेत्॥

सीतादिदर्शनादिजो रामादिरत्याद्युद्बोधो हि परिमितो लौकिको नाट्यकाव्यदर्शनादेः सान्तरायश्च। तस्मात् कथं रसरूपतामियात्। रसस्यैतद्धर्म्मत्रितयविलक्षणधर्म्मकत्वात्॥ अनुकर्त्तृगतत्वञ्चास्य निरस्यति।

(४९) शिक्षाभ्यासादिमात्रेण राघवादेः स्वरूपतां।
दर्शयन् नर्त्तको नैव रसस्यास्वादको भवेत्॥

किञ्च।

(५०) काव्यार्थभावनेनायमपि सभ्यपदास्पदं।